

ՀԱՍՏԱՏԻ ԵՒ ՄՏԱԾՄԱՆ ՅՈՒՔԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԷՆ ԴՈՒՐՍ ԵՆԼԵԼ

Արդարեւ շատ աւելի լաւ պիտի ըլլար մեզի համար՝ եթէ կարենայինք աշխարհէն դուրս ելլել զԱստուած գտնելու համար միայն, եթէ Աստուած չըզուր որ ո՛չ կրկեսին փոշին շնչեմ եւ ո՛չ ալ լսեմք պայաբանն ժխտք։ Եթէ կարենայինք յաղթանակը շահիլ՝ առանց կռուելու։ Եթէ կրօնին շնորհիւ կարենայինք ոչ թէ փորձութիւնները տեսնաւորել, այլ շըհանդիպիլ իսկ բնաւ անոնց։ Եթէ մեզի բոլորներէ՝ սուրբ յիշուող համար՝ դադրիլ մարդ ըլլալէ։ Թէ աշխարհ իր այժմեան կազմին մէջ ունի իր փորձութիւնները, իր վստահները եւ ծուղակները։ ա՛յս մասին է որ երբեք ներքի պիտի չըլլար երկմտիլ։ Իմաստութիւն է անուշտ խոյս տալ ցրտաւորութենէ, զգուշանալ նոյն իսկ բոլոր անօգուտ յուզումներէն, փնտռել՝ կարելի եղածին չափ՝ մեկուսացալ կեանքին հանգիստը, անոր մէջ զօրացնելու համար իր հոգին, ու յանախազոյն՝ առանձնասեմեակին մեծութիւնը, մրսափոփոցելու համար Աստուծոյ առջեւ։ այո՛, անաւարդելի են ասոնք, զորս շատ կարեւոր է իմքի ունենալ։ Հովուական կեանքի խաղաղ միակերպութիւնը չ'արգիլեց Աբրահամը աղօթքի յարմար վայր մը փնտռելու Մաւրիէի կաղնիքի շուրջին ներքեւ։ ու քանի՜ քանի՜ անգամներ իր մահու հոգին դէպի իր Հայրը վերացնելու համար, մեր փրկիչը Յիսուս, դէպի լեռը բաշտեցաւ։ Բայց այս զգուշութիւնները որքան համաձայն են Բիւսոնեական իմաստութեան, նոյնքան յանձնարարական է մտածելը թէ աշխարհէն փախչելու համար, պէտք է զգուշանալ ընկերութեան հետ շփում ունենալէ։

Ա. Վ.

ՔՆ ԱՇԽԱՐՀ ՈՒ ԹԻՒՆ

Տարիներ առաջ կարդայինք պատմութիւնը փառաշքի մը որ, մուր դիւեր մը, դուրս ելաւ լուսամուտէն փոքրիկ սենեկի մը զոր ուներ ձեղնաշարկին մէջ, ու, բոլորովին փնայած վիճակի մէջ, երկար ասեմ, պատեցաւ ամբիփն վրայ, նայուածիմն առջեւ լուռ եւ դողաւոր բազմութեան մը, որ ի գուր կը խորհէր զայն փրկելու միջոցներուն վրայ։ Մերձակայ սօնի մը երազմեմով, անկիւս իր արդուարար կը պատահաւորաբար երգեր մոմընջելով, ու ապահով փառածմով մը միտք չափելով ամբիփն հակուածքը (զի իր բունը կը պանայանէր զինքը),

մինչեւ եզերքը կը յառաջանար։ Շատ անգամներ հեռացաւ եղբրական սահմանէն. շատ անգամներ նորէն հոն դարձաւ, միտք ժպտուն, միտք բուն։ Բայց յանկարծ, իրեն դիմացի պատահանէ մը, պզտիկ լոյս մը շողաց։ փառաշքիին աչքերը անոր հանդիպեցան։ Արթնցաւ։ յետոյ առսկեղեմ հիշ մը լսուեցաւ։ յետոյ մահառիթ անկում մը։

... Իր զարթունքը սպաններ եւ զինքը, Աւաղ, անհաւատ եւ անասունաւ մարդիկ, մարդիկ՝ որոնց Աստուածը այս աշխարհս է, ի՞նչ էք դուք, եթէ ոչ փառաշքիներ, որ քնացած վիճակի մէջ իր փայէ անդունդին եզերքը, երգելով քերես ու սօնէր երազելով, պատշապունաւ մեր բունէն, բայց այն եղկելիին պէս մահը կրելով միտք ձեզի հետ։ Ամեն աշխարհասէր իր մէջ ունի յուսանաւորութեան սերմը, ամեն անասունաւ կեանքի յի է անձնասպանութիւնով մը։

Ա. Վ.

ԲԱՐԻ ԱՍՏՈՒԱԾԸ

Քրիստոնէից Աստուածը Աստուած մըն է թէ՛ այնքան իրական, թէ՛ այնքան սիրելի, թէ՛ այնքան դիւրաւ կը գտնուի եւ թէ՛ այնքան փայլոյ է իր նամաշուրմը, ա՛յնպէս ներկայ է աշխարհի բոլոր մասերուն եւ կեանքի բոլոր անկիւններուն մէջ, Աստուած մը՝ ուրուն միայն մտածումը կը իրամայէ վստահութիւն ա՛յնքան ազդուապէս։ Վերջապէս Անոր Յիսուս Քրիստոսի մէջ յայտնումը մեր իւրաքանչիւրին ա՛յնքան մօտ է այնքան սերտ ցոյց տուած է զայն, որ, նոյն իսկ ամենեւին իշխուրջ եւ իշխ երկիւլած հաւատացեալներուն համար է տակաւին ինչ որ չէ եղած հնուքեան ոչ մէկ աստուածամային համար, Բարի Աստուած է Հայր մեր ու յերկմար։ Այս գաղափարը որքան աւելի զօրեղ կերպով իմացուի եւ որքան աւելի կենդանի կերպով զգացուի, այնքան աւելի կը բանայ եւ գործողական կ'ընէ սիրքը։ անոր մէջ կը մտնէ բարեփոխութիւն եւ հեղուքիւն։ անկիւս հոգին տրամադիր կ'ընէ ուղիւնորքեան եւ աշակցութեան, մէն մի հոգիի մէջ կը ստեղծէ մարդկային շահագրգռութիւն մը։ քնկերութիւնը կը հիմնէ բարոյական եւ անկեղծ խաւարի մը վրայ։ Քրիստոնէական հաւատալիքներն են միայն որ կրնան լայնցնել սիրքը, շահագրգռել մարդը մարդով, իբրեւ մարդ՝ իրագործելու համար ճիշդեղեղեղ եղբայրութիւնը։ ... Ամեն քրիստոնէայ սիրտ սիրած է մարդկութիւնը։ ամեն մարդ որ չէ սիրած զայն՝ չէ քրիստոնէայ։ այս երկու նշաններն են։

Ա. Վ.